

Regels voor het schaken door visueel gehandicapten

Regels voor het schaken tussen visueel gehandicapte en ziende spelers alsmede tussen visueel gehandicapte spelers onderling.

Toernooirecteuren hebben het recht de hierna volgende regels aan te passen aan de plaatselijke omstandigheden. In wedstrijdschaak tussen ziende en visueel gehandicapte spelers kan elke speler eisen dat er twee borden worden gebruikt, met dien verstande, dat de ziende speler een normaal bord en de visueel gehandicapte speler een speciaal geconstrueerd bord gebruikt. Dit laatste moet aan de volgende eisen voldoen:

- a) een minimum grootte van 20 x 20 cm;
- b) de zwarte velden liggen iets hoger dan de witte;
- c) elk veld bevat een opening.

Met betrekking tot de schaakstukken geldt:

- d) elk schaakstuk moet aan de onderzijde voorzien zijn van een pinnetje, dat precies in de onder c) genoemde opening past;
- e) de schaakstukken dienen van het Staunton-model te zijn; de zwarte stukken moeten voorzien zijn van een voelbaar merkteken.

De volgende regels zijn van toepassing:

1. De zetten dienen duidelijk aangekondigd te worden; de zet dient door de tegenstander herhaald te worden en op zijn bord uitgevoerd te worden. Om er voor te zorgen dat de aankondiging zo duidelijk mogelijk is, wordt het gebruik van de volgende namen aanbevolen inplaats van de corresponderende letters, waarbij uitgegaan wordt van de algebraïsche notatie:

a = Anna	b = Bella	c = Cesar	d = David
e = Eva	f = Felix	g = Gustav	h = Hector

De rochade wordt aangekondigd door "Lange Rochade" resp. "Kurze Rochade". (Bij internationale wedstrijden is Duits de voertaal, tenzij de spelers het eens worden over een andere taal.)

Wanneer een pion promoveert, moet de speler aankondigen welk stuk er wordt gekozen.

2. Op het bord van de visueel gehandicapte speler wordt een stuk geacht te zijn aangeraakt, zodra het uit de opening is genomen.
3. Een zet wordt geacht te zijn voltooid als:
 - a) in geval van slaan het geslagen stuk is verwijderd van de speler die aan zet is;
 - b) een stuk is geplaatst in een andere opening;
 - c) de zet is aangekondigd.

Alleen dan mag de klok van de tegenstander aan de gang worden gebracht.

Wat de punten 2 en 3 betreft, gelden voor de ziende speler de normale spelregels.

4. Een speciaal geconstrueerde schaakklok is voor de visueel gehandicapte toegestaan. Deze dient de navolgende voorzieningen te hebben:

- a) een wijzerplaat waarop bij de cijfers een verhoogde stip is aangebracht, met dien verstande, dat bij de 3, 6, 9 en 12 twee verhoogde stippen zijn aangebracht. Voorts dienen de wijzers versterkt te zijn.
 - b) een gemakkelijk te voelen vlag. Speciale aandacht dient te worden besteed aan de vlag, die zo bevestigd dient te zijn, dat de speler ook gedurende de laatste 5 minuten van het uur de grote wijzer kan voelen.
5. De visueel gehandicapte speler dient de zetten te "noteren" hetzij in braille, hetzij in geschreven vorm, hetzij door inspreken in een geluidsband.
 6. Een verspreking bij het aankondigen van een zet moet terstond worden hersteld en vóórdat de klok van de tegenstander aan de gang wordt gebracht.
 7. Mochten tijdens een partij op de twee borden verschillende stellingen ontstaan, dan moeten zulke verschillen worden gecorrigeerd met assistentie van de wedstrijdleader en door het raadplegen van de notaties van beide spelers. Indien de notaties met elkaar overeenstemmen, moet de speler die wel de juiste zet heeft genoteerd, maar op het bord de verkeerde zet heeft uitgevoerd, zijn stelling in overeenstemming brengen met de notatie.
 8. Komen dergelijke verschillen voor, dan wordt teruggegaan tot die stelling, waarin de notaties nog gelijk zijn; door de wedstrijdleader worden de kloktijden overeenkomstig gecorrigeerd.
 9. De visueel gehandicapte speler heeft het recht gebruik te maken van de diensten van een assistent, die een of meer of alle van de hierna omschreven taken dient uit te voeren:
 - a) het uitvoeren van de zetten van elk van beide spelers op het bord van de tegenstander;
 - b) het aankondigen van de zetten van beide spelers;
 - c) het bijhouden van de notatie van de visueel gehandicapte speler en de klok van diens tegenstander aan de gang brengen (daarbij regel 3c) in aanmerking nemend);
 - d) het inlichten van de visueel gehandicapte speler, slechts op diens verzoek, over het aantal gedane zetten en over de door beide spelers verbruikte bedenktijd;
 - e) het opeisen van de winst indien de bedenktijd is overschreden, en het melden aan de wedstrijdleader, dat de ziende speler één van zijn stukken heeft aangeraakt;
 - f) het verrichten van de noodzakelijke formaliteiten indien de partij wordt afgebroken.
 10. Indien de visueel gehandicapte speler geen gebruik maakt van een assistent, kan de ziende speler hiervan gebruik maken; deze zal belast worden met de onder punt 9a) en 9b) genoemde taken.

Opmerking

De in regel 8 genoemde klokcorrectie heeft plaats conform artikel 6.13 van de FIDE-regels voor het schaakspel (geldend vanaf 1 juli 1997). Ook bij de in regel 7 genoemde correctie dient artikel 6.13 toegepast te worden.

Afschrift

Conform § 1 punt 2 van het supplement van het Competitiereglement Regels is dit afschrift uitsluitend bedoeld voor gebruik door:

in het competitiejaar: